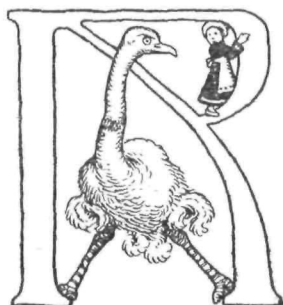

F. PALNÁK:

Buča se je izgubila.

I.

es, da se je izgubila. Ni sicer stalo v časopisih, naj bi je iskali, a ko so jo našli, je bilo presenečenje vendarle veliko.

Tako-le je bilo:

Jeseni so spravljali pri Mejakovih buče z njive, velike, rumene krogle, obilne, da jo je bilo eni svinji preveč, težke, da jo je mali Jožek komaj premaknil. Nametali so jih na dvorišču v visok kup. In ena, ki je bila prav na vrhu, se je skotalila dol in se razbila.

Svinje, ki so se premetavale in valjale po mlaki tam v kotu, so se prestrašile, potem pa prišle previdno blizu ter ovohale mehko rumeno meso v buči, pa bele ploščate pečke. Ovohavale so, pa je prikimala stara svinja z glavo ter zinila — in velik kos mehkega mesa je izginil v požrešnem žrelu. Tedaj so zinile še druge, in kmalu je izginila cela buča, na rilcih in parkljih pa so obvisеле svinjam izdajalske pečke. Ko so si privoščile tako lepo malo južino, zafrka najmlajša drobni repek, privzdigne zadnje krače in jo ubere z dvorišča po zelenem travniku prav tja do senčnega bukovega gozda, ki je okolo njega curljal potoček. Tam se ustavi, tam se popraska s parkeljci.

In tam je obležala bela ploščata pečka . . .

Zavzdihnila je uboga pečka. Tako sama je bila in zaprosila je vetrček:

„Vetrček, pomagaleček! Usmili se me, odnesi me nazaj tja k sestricam, ki jih bodo spravili za seme. Glej, tudi jaz sem seme in tudi jaz bi rada, da zraste iz mene buča, velika, rumena krogla.“

Zasmilila se je vetrčku, in poizkusil jo je dvigniti. A ni mogel. Ne da bi mu bila pretežka — o, prenašal je še večje stvari! Kaj pa je taka-le pečka? A pečka je bila kakor namazana z gumijem, in močno jo je prilepila nase vlažna jesenska zemlja. Zaman se je poizkušala odtrgati, zaman se je upiral vetrček, da jo odnese. Ko sta videla, da ne gre, je bila pečka še bolj žalostna, in še bolj se je zasmilila vetrčku. Pa si ni vedel pomagati in je dejal:

„Pečka, ubožica! Obležati boš morala.“

„Vetrček, pomagaleček! Ko pa je zima tako mrzla, so mi pravili; jaz pa sem tako nežna, so rekli, da ne prebijem najmanjšega mrazka.“

Pomislil je vetrček, umislil si je in zadovoljno prikimal:

„Tako bom pač naredil! Nanosil bom nate listja in ga pustil na tebi, dokler ne minejo prav pozni mrazovi — tako toplo odeta boš morala prebiti tu zimo, spomladi pa se bo že videlo . . .“

II.

In videlo se je spomladi. Vetrček je izpolnil svojo obljubo; na listje je nanosil še snega, da je spala bela, ploščata pečka prav natoplen vso zimo. Spomladi pa, ko je imel vetrček dela na vseh koncih in krajih, se nekoč tam v drugi polovici majnika spomni na svojo varovanko. Hitro zbeži in popiha tam na gozdnem obronku, da odnese še zadnji listič, ki je kril belo, ploščato pečko. Zasmel se ji je prav na debelo.

„He, he, he,! Ti zaspanka! Pomani si vendar malo oči in poglej okolo sebe, he, he, he!“

Zbudila se je pečka, si pomela oči in pogledala . . .

Oj, kaj je vse videla! Okoloinokolo nje je rasla že visoka zelena travica, bukva nad njo je že odvrгла vse rjave zavoјčke, in veselo so si šepetali listi zgodbo o zaspani pečki, solnčece je polukalo skozi to gosto streho. Pa so se razgrnili vrhovi, da so pustili še solnčecu svobodno pot, naj poluka na malo zaspanko. Hitro je pogledalo z enim samim žarkom, pečki pa se je tako zabliskalo, da je kar pomežiknila.

„Ha, ha, ha,“ se zasmije vetrček, „ali vidiš zdaj?“

„Ali je že pomlad?“ vpraša zaspana pečka.

„Če je pomlad!“ se zasmije vetrček.

„Če je pomlad!“ zašepčejo listi.

„Če je pomlad, kuku!“ zakuka kukavica.

In valčki pod gozdom so se smejali s srebrnim žuborenjem in nesli v svet novico o mali zaspanki, ki vprašuje v drugi polovici majnika, če je že pomlad.

Tako so se ji vsi smejali, in pečka se je spomnila: „Torej zdaj pa na delo!“

III.

In pečka je šla na delo.

Kakor je že jeseni pravila vetrčku, je hotela, da postanejo iz nje buče. Tu, kjer je ležala, je imela vsega: toplote in mokrote, da lahko vzkali.

Najprej je bilo treba potisniti v zemljo nožice, da se ima rastlina kam opirati, ko se popenja in razteza. Ni bilo lahko to delo. Napenjala se je pečka in je res predrla na ostrem koncu lupino in je potisnila na dan bel jeziček, ki se je obrnil kar navzdol, da se zarine v zemljo.

O, kako je prišlo pečki zdaj tisto prav, da jo je držala zemlja! Če bi ne bilo tega, bi se morala postaviti kar pokonci, da bi mogel začetek koreninice v zemljo — in kaj bi bilo pozneje iz vsega?

Le poslušajte, kako se je godilo! In nepremišljena pečka je takrat tako tarnala!

Zdaj se je potisnila drobna nožica v rahlo zemljo. Rinila je vedno globlje, vedno globlje, na vse strani pa so tiščale iz nje nove drobne nitke, nove koreninice.

Nad zemljo pa se je pečka odpirala vedno više z zgornjo zaklopnico, spodnja pa se je držala še vedno čvrsto zemlje, da se je odpiralo navzgor. In sladko, belo dvodelno jedrce v pečkiní kožici se je izpremenilo v dva debela lističa, ki sta silila bolj in bolj na dan. Močna, krepka sta bila, in gotovo bi odnesla s seboj staro hišico, če ne bi se nožica uprla s kolenom ob zadnjo zaklopko.

Ko je koreninica namreč videla, da hočeta bratca listka kvišku, pa je njuni moči in debelosti napoti hišica, si je sključila kolence, da se je uprla in preprečila nesrečo.

O, saj bi tudi bila nesreča, če bi le dvignila bratca ovojek in bi ga ne mogla spraviti potem s sebe. —

Tako pa sta se dvignila lepega dne, ko se je napel lok, ki ju je dozdaj vezal s koreninico. Bil je prenapet, zravnal se je in vzdignil še bratca, tolsta, zelena bratca kvišku.

Oj, kako so ju začudeno gledali vsi stanovalci tam pod gozdom ob potoku! Kje so pa še videli kaj takega? Kako drugače je prihajala na dan zelena travica ali pa rumena kalužnica ali pa poprej še beli zvonček — o, kako čisto drugače, zdaj pa pride bogve odkod bela, ploščata pečka, z njo se gode čudeži, da vse gleda, zdaj pa še pride na dan tako-le!

Kaj bo, kaj bo še iz tega?

IV.

I, kaj bo!

Čez par dni je prišel na dan nazoban trikoten listič, pa so se začeli viti novi poganjki, vse sočnato in poraslo s trdimi dlačicami. Zopet pozneje je vzcvetel cvet, velik, rumen, tudi kosmat cvet, da so se začudile čebelice, kako pride ta sem, da se je zasmel debeli čmrljček, ki ne veruje v čudeže v prirodi, ker jih dela sam. Ko so odpadli cveti, so se pa nastanile tam male zelene bučke, in tedaj se je začudil, jako začudil Mejakov Jožek, ki je bral v gozdu dehteče korčke.

Prav jako se je začudil, ker je dobro vedel, da tam Mejakovi niso sadili buč. Doma je povedal to novico očetu. Oče Mejakov pa, kakor je bil resen mož, se je nasmejal Joškovi začudenosti.

„Ate, kako pa je prišla tja dol buča?“

Tu se je zopet zasmel:

„I, bogve, kako!“ je dejal pa je šel na delo.

Jožek je pa še mislil in mislil. Ker pa ni vedel zgodbe s svinjo in je postal lačen, je tekel s korčki k mamici, dobri mamici, ki mu je dala za korček kos kruha, namazanega s sladko, sladko smetano. —

Tako čudno se je sukala zgodba z bučo, ki se je izgubila.